

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetushallitus pitää hyvänä luonnosta Yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029.

Strategialuonnoksen mukaan yhteisötalouden toimijoiden merkitys yhteiskunnallisten innovaatioiden kehittämisessä on jäänyt vähälle huomiolle päätöksentekijöillä ja yleensä yhteiskunnassa. Ennakointityössään Opetushallitus on kartoittanut innovaatio-osaamista laaja-alaisena työelämäosaamisena, joka ylittää ammatti- ja toimialarajat. Uusimmassa laaja-alaisen osaamisen kyselyssä (2024) innovaatio-osaaminen on mainittu eräänä merkitystään nopeimmin kasvattavista laaja-alaisista osaamisista vuoteen 2040 asti tarkasteltaessa.

Aiemmissa vastaavissa osaamisraporteissa innovaatio-osaaminen on kytketty luovuuteen ja systemaattisuuteen sekä oman työn kehittämiseen. Innovaatio-osaaminen on nähty kykynä tuottaa ja soveltaa uusia ideoita taloudellisen lisäarvon tuottamiseen.

Kyseisessä ennakoinnissa innovaatio-osaamista ei ole määritelty teknistaloudelliseksi, vaan yleiseksi työelämäosaamiseksi, joka pitää sisällään innovoimisen eri muodot. Erityisenä esimerkkinä ei Opetushallituksen ennakointityössä kuitenkaan ole nostettu esiin yhteiskunnallisia innovaatioita, mutta tulevassa työssä esimerkiksi Osaamisen ennakointifoorumissa tai sitä vastaavassa ennakointiverkostossa tämä on mahdollista. Tämä osaltaan vastaisi strategialuonnoksessa

asetettuun tavoitteeseen siitä, että yhteiskunnalliset innovaatiot tunnistetaan ja huomioidaan eri hallinnonalojen strategioissa ja politiikkatoimissa kaikilla

tasoilla.

Ennakoinnin osalta Yhteisötalouden ja yhteiskunnallisten yritysten strategiassa kiinnitetään huomiota alan toimialarakenteeseen, osaamiseen ja vaikuttavuuteen. Esille nostetaan myös tilastointiin liittyvät tarpeet. Tähän aihealueeseen liittyy myös ennakkoinnin kehittäminen.

Yhteisötalous ja yhteiskunnallisten yritykset toimivat usealla toimialalla ja niiden kautta avautuu erilaisia kasvunäkymiä. Tältä osin alan tulevaisuuden kannalta olisi hyödyllistä ennakoida toimialarakenteen kehitystä. Samoin alaan liittyvien osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi voisi luoda edellytyksiä alan kehitykselle ja uusien innovaatioiden kehittämiseksi. Alan yritysten kasvumallien tunnistamisessa ennakointitiedon hyödyntäminen on myös tärkeää.

Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta Opetushallitus pitää tärkeänä, että työhön integroivat yhteiskunnalliset yritykset tunnistetaan epämuodollisina

oppimisympäristöinä eri koulutustasoilla. Epämuodollista oppimista integroidaan yhä laajemmin osaksi koulutusjärjestelmää. Neuvontaa ja ohjausta yhteiskunnallisista yrityksistä vahvistetaan oppilaitoksissa yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten kanssa, ja kohdennetaan erityisesti nuorille.

Korhonen Olli
Opetushallitus